

## سۇئال

مەن بىر دىنسىز كىشىمەن ، بىراق مېنىڭ شۇنى بىلگۈم كىلىدۇ ، نىمىشقا يەھۇدىي ۋە مۇسۇلمانلار خەتنە قىلىشنى لازىم دەپ ھېساپلايدۇ ؟ ماڭا مۇسۇلمان ھەر بىر ئادەمنى ئاللاھنىڭ بىر مۇكەممەل مەخلۇقى دەپ قارايدىغاندەك بىلىنىدۇ . لىكىن نىمىشقا ئاللاھنىڭ ياراتقىنىنى ئۆزگەرتىش بىلەن بۇ مۇكەممەللىكتىن شەكىلىنىدۇ ؟ مەن ئەلۋەتتە ساغلاملىق جەھەتتە تازىلىققا ئەھمىيەت بېرىشنى بىلىمەن . لىكىن مەن سىلەردىن سۇئالىمغا جاۋاب ئىرىشىشنى راستلا ئۈمۈد قىلىمەن . سىلەرنىڭ كۆڭۈل بۆلگىنىڭلارغا رەھمەت .

## تەپسىلىي جاۋاب

مەدھىيە ئاللاھقا بولسۇن .

مۇسۇلمان ئاللاھنىڭ بۇيرۇقلىرىغا بويسۇنىدۇ . مان بۇ ئىسلامنىڭ مەنىسى ، يەنى ئاللاھقا باش ئىگىش ۋە ئۇنىڭ بۇيرۇقلىرىغا بويسۇنۇش ، مەيلى ئۇنىڭدىكى ھىكمەت ئۇنىڭغا ئىنىق بولسۇن ياكى بولمىسۇن . چۈنكى بۇيرۇق چۈشۈرگۈچى - ئاللاھ بولسا ياراتقۇچى ، ھەممىنى بىلگۈچى ، ھەممىدىن خەۋەردار بولۇپ ، ئۇ ئىنساننى ياراتتى ھەمدە ئۇ ئىنسانغا نىمىنىڭ ياخشى ، نىمىنىڭ ياخشى ئەمەسلىكىنى بىلىدۇ . خەتنە قىلىش بولسا مۇسۇلمان ئاللاھقا بۇيسۇنۇش ، ئۇنىڭغا باش ئىگىش ، ئۇنى سۆيۈش ھەمدە ئۇنىڭ ھوزۇرىدىن ئەجىر ، مۇكاپات ئىزدەپ ئىجرا قىلىدىغان شەرىئەت ئەھكاملىرىنىڭ بىرى . ھەمدە ئۇ ئاللاھنىڭ بىر ئىشقا بۇيرىسىلا ، ئۇنىڭدا بىر ھىكمەت بارلىقى ھەمدە بەندە بىلىسۇن ياكى بىلمىسۇن ئۇنىڭدا بىر پايدا بارلىقىغا قاتتىق ئىشىنىدۇ . ھېچقىسى يوق ، ھەي خەتنە قىلىشنىڭ ساغلاملىق پايدىلىرىنى بىلىشكە ھىرىسمەن سۇئال سورىغۇچى ، بىز بۇ يەردە تەلىپىڭىزگە جاۋابەن ، ھەمدە مۇئىمىنلەرنىڭ ھۆكۈملەرگە بولغان ئىمانىنىڭ ئېشىشى ، غەيرى مۇسۇلمانلارنىڭ پايدىلىق ئىشلارنى ئېلىپ كەلگەن ، زىيانلىق ئىشلاردىن ساقلىغان بۇ ئىسلام قانۇنىنىڭ كاتتىلىق جەھەتتىكى بۇ تەرىپىنى كۆرۈشى ئۈچۈن ، خەتنە قىلىشنىڭ ساغلاملىق ۋە شەرىئەتتىكى بىر قىسىم پايدىلىرىنى تىلغا ئېلىپ ئۆتىمىز .

## 1- دىنىي جەھەتتىكى پايدىلىرى :

خەتنە قىلىش بولسا ئاللاھ تەرىپىدىن بۇيرۇلغان ھۆسۈن گۈزەللەشتۈرۈش ھەققىدىكى بۇيرۇقلارنىڭ بىرى بولۇپ ، ئاللاھ بەندىلىرىگە ئۆزلىرىنى ئىچكى ۋە تاشقى جەھەتتىن گۈزەللەشتۈرۈشنى بەلگىلىدى . ئۇ بولسا ئاللاھ ئۇلارنى شۇنىڭ بىلەن ياراتقان تەبىئىيلىكنىڭ مۇكەممەللىكى ، ھەمدە شۇڭا ئۇ ئىبراھىمنىڭ دىنىنىڭ ھەنەفىيە (ساپ بىر ئىلاھلىق) لىكىنىڭ مۇكەممەللىكى . ھەنەفىيلىكنى مۇكەممەللەشتۈرۈش ئۈچۈن خەتنە قىلىشنىڭ بىكىتىلىشىنىڭ مەنبىي بولسا ئاللاھ ئىبراھىم بىلەن ئەھدىلەشكەندە ھەمدە ئۇنى ئىنسانلارغا رەھبەر قىلىشقا ، ئۇنى نۇرغۇن كىشىلەرنىڭ ئاتىسى قىلىشقا ، ھەمدە پەيغەمبەرلەر ۋە

پادشاھلارنى ئۇنىڭ پۇشتىدىن قىلىشقا ، ۋە ئۇنىڭ ئەۋلادلىرىنى كۆپ قىلىشقا ۋەدە بەرگەندە ھەمدە ئۇنىڭغا ئاللاھ بىلەن ئۇنىڭ ئەۋلادلىرىنىڭ ئارىسىدا ئەھدە بەلگىسىگە ئۇلاردىن ھەربىر پەرزەنتنىڭ خەتنىسىنى قىلىش قىلماقچىلىقىنى ھەمدە بۇ بەلگە ئۇلارنىڭ بەدىنىدىكى مىنىڭ ئەھدىم بولىدۇ دەپ خەۋەر قىلغاندا بولغان . خەتنە قىلىش ئىبراھىمىنىڭ دىنىغا كىرگەنلىكىنىڭ بەلگىسى ھەمدە بۇ ئاللاھنىڭ مۇنۇ سۆزىنى يەشكۈچىنىڭ يېشىمىغا ئۇيغۇن : **ئاللاھنىڭ بويىقى ( يەنى ، دىنى ) . ئاللاھنىڭكىدىنمۇ ياخشى كىمىنىڭ بويىقى ( دىنى ) بار ؟ ھەمدە بىز ئۇنىڭ ئىبادەتچىلىرىمىز .** [ بەقەرە ( ئىنەك ) : 138 ] خەتنە قىلىش بىر ئىلاھچىلارغا نىسبەتەن كىرىست ئىبادەتچىلىرىنىڭ بويۇنۇش ۋە يۇيۇنۇشى بىلەن تەك . ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ قارىشىچە بالىلىرىنى يۇيۇندۇرۇش سۈيىدە بويغاندا ، ئاندىن ئۇلارنى پاكلايدۇ ھەمدە : " ھازىر خىرىستىئان بولدى . " دەيدۇ . شۇڭا ئاللاھ بىر ئىلاھچىلارغا بىر ئىلاھچىلىق ( ھەنەفىيلىك ) بويىقىنى بەلگىلىدى ، ھەمدە ئۇنىڭ بەلگىسىنى خەتنە قىلىش قىلىپ مۇنداق دىدى : **ئاللاھنىڭ بويىقى ( يەنى ، دىنى ) . ئاللاھنىڭكىدىنمۇ ياخشى كىمىنىڭ بويىقى ( دىنى ) بار ؟ ھەمدە بىز ئۇنىڭ ئىبادەتچىلىرىمىز .** [ بەقەرە ( ئىنەك ) : 138 ] .

شۇڭا ئاللاھ خەتنە قىلىشنى ئۆزىنى ئۇنىڭغا ۋە ئۇنىڭ دىنىغا مەنسۇپ قىلغۇچىلارنىڭ ، ھەمدە پۈتۈنلەي يالغۇز ئۇنىڭغا قۇل بولۇش سۈپىتى بىلەن ئۆزلىرىنى ئۇنىڭغا مەنسۇپ قىلغۇچىلارنىڭ بەلگىسى قىلدى ...

خۇلاسە : ئاللاھنىڭ بويىقى بولسا قەلبىلەر ئۇنى تونۇش ، ئۇنى سۆيۈش ۋە ئۇنىڭغا ساپىدىل بولۇش ، ئۇنىڭغا بىرنەرسىنى شىرك قىلماستىن يالغۇز ئۇنىڭغا ئىبادەت قىلىش بىلەن بويالغان ، بەدەنلەر بولسا خەتنە قىلىش ، دوۋسۇن تۈكىنى چۈشۈرۈش ، بۇرۇتنى قىرقىش ، تىرناقلىرىنى ئىلىش ، قولتۇق تۈكىنى يۇلۇش ، ئېغىز چايقاش ، بۇرۇننى چايقاش ، چىشىنى چوتكىلاش ۋە ئىستىنجا قىلىشتىن ئىبارەت تەبىئىي ( فىترەت ) خىسلەتلەر بىلەن بويالغان بىر ئىلاھچىلىق دىنى . ئاللاھنىڭ تەبىئىي ( دىنى ) بىر ئىلاھچىلارنىڭ قەلبىلىرى ۋە بەدەنلىرىدە ئاشكارا بولدى . "

[ تۆھفەتۇل مەۋدۇد بىئەھكامىل مەۋلۇد - ئىبىنۇ قەيىم 351 ب ]

بالىنىڭ ئانىسىنىڭ بالاياتقۇسىدىن چىققان چاغدىكى ھالىتىدە قىلىشى شەرت ئەمەس ، ئەگەر بالىغا قىلىنىدىغان مەلۇم نەرسە ئۇنىڭغا پايدىلىق بولسا ھەمدە ساپ دىن تەرىپىدىن بۇيرۇلغان بولسا . مەسىلەن ، تۇغۇلغاندىن كىيىن ئۇنىڭ چېچىنى چۈشۈرۈش ، چۈنكى بۇ ئۇنىڭغا پايدىلىق . پەيغەمبەر ( ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن ) مۇنداق دىگەن : **ئۇنىڭدىن زىيانىق نەرسىنى ئىلىۋېتىڭلار .**

ۋە شۇنىڭدەك ئۇنىڭغا يۇققان قانىنى يۇيۇۋېتىش ، ئانىسى بىلەن تۇتىشىدىغان كىندىك يىپىنى كىسىۋېتىش ۋە شۇنىڭغا ئوخشاش ئۇنىڭغا پايدىلىق ئىشلار ئىلىپ بىرىلىدۇ .

2- ساغلاملىق پايدىلىرى :

د. مۇھەممەد ئەلىي بار ( ئەنگىلىيەدىكى خان جەمەتى دوختۇرلار ئىنستىتۇتىنىڭ بىر ئەزاسى ، جىددىدىكى پادشاھ ئابدۇل ئەزىز ئۇنۋېرسىتىدىكى پادشاھ فەھد تىببىي تەتقىقات مەركىزىنىڭ ئىسلامى تىبابەت فاكۇلتىتىنىڭ مەسلىھەتچىسى ) . ئۆزىنىڭ خەتنە قىلىش دىگەن كىتابىدا مۇنداق دەيدۇ :

" يىڭى تۇغۇلغان بالىلارنىڭ ( يەنى ، ھاياتىنىڭ بىرىنچى ئىيىدا ) خەتنىسىنى قىلىش ئۇلارغا نۇرغۇن ساغلاملىق پايدىلىرىنى ئىلىپ كىلىدۇ ، ئۇلاردىن :

1- زەكەردىكى يەرلىك ياللىغلىنىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش : ئۇ خەتنىلىك بولغانلىقتىن كىلىپ چىقىدىغان بولۇپ ، خەتنىلىك تارىيىش دىيىلىدۇ ھەمدە ئۇ سىيەلمەسلىكىنى ھەمدە زەكەر ئۇچى ياللىغلىرىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ . ھەمدە ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى داۋالاشقا خەتنە قىلىشنى تەلەپ قىلىدۇ . ئۇزۇنغا سوزۇلغاندا ، بالىنىڭ كەلگۈسىدە نۇرغۇن كىسەللىكلەرگە ، ئەڭ خەتىرى زەكەر راكىغا گىرىپتار بولۇشىغا ئۇچرىتىدۇ .

2- سۈيدۈك يولىدىكى ياللىغلىرى : نۇرغۇن تەتقىقاتلار ئىسپاتلىدىكى ، خەتنىسى قىلىنمىغان بالىلار سۈيدۈك يولى ياللىغلىرىغا ئەڭ كۆپ گىرىپتار بولىدۇ . بەزى تەتقىقاتلاردا خەتنىسى قىلىنمىغان بالىلارنىڭ ئارىسىدىكى گىرىپتار بولۇش نىسبىتى 39 ھەسسەگە يەتكەن . باشقا تەتقىقاتلاردا نىسبەت 10 ھەسسە بولغان ، يەنە باشقا تەتقىقاتلاردا سۈيدۈك يولى ياللىغلىرىغا گىرىپتار بولغان بالىلارنىڭ 95% ى خەتنىسى قىلىنمىغانلىقىنى كۆرسەتتى ، ھالبۇكى خەتنىسى قىلىنغان بالىلارنىڭ گىرىپتار بولۇش نىسبىتى 5% دىن ئاشمىغان .

بالىلاردا ، سۈيدۈك يولى ياللىغى بەزى ئەھۋاللاردا ئېغىر بولىدۇ . ۋايس ۋەلىنىڭ سۈيدۈك يولى ياللىغلىرىغا گىرىپتار بولغان 88 بالا ھەققىدە ئېلىپ بارغان تەتقىقاتدا ، ئۇلارنىڭ 36% ىدە ئوخشاش باكتىرىيە قاندىمۇ بايقالغان . ئۇلارنىڭ ئۇچى مىڭە پەردە ياللىغى بىلەن يۇقۇملانغان . ھەمدە ئىككىسى بۆرەك ئىشلىمەسلىككە گىرىپتار بولغان . باشقا ئىككىسى بەدىنىگە مىكرو ئورگانىزىملارنىڭ تاراپ كەتكەنلىكتىن ئۆلگەن .

3- زەكەر راكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش : تەتقىقاتلار بىرلىككە كەلدىكى ، زەكەر راكى خەتنىسى قىلىنغان كىشىلەرنىڭ ئارىسىدا دىگۈدەك مەۋجۇت ئەمەس ، لىكىن خەتنىسى قىلىنمىغانلارنىڭ ئارىسىدىكى نىسبەت بولسا ئاز ئەمەس . ئامرىكىدا خەتنىسى قىلىنغانلارنىڭ زەكەر راكىغا گىرىپتار بولۇش نىسبىتى نۆل ، ھالبۇكى خەتنىسى قىلىنمىغان ئاھالىلەرنىڭ ھەر 100 مىڭدا 2.2 بولۇپ ، ئۇ يەردە راكىنىڭ ئەھۋالى ھەر يىلى 750 بىلەن 1000 نىڭ ئارىسىدا بولغان . ئەگەر ئاھالىلەر خەتنىسى قىلىنمىغان بولسا ، كىسەللەرنىڭ سانى 3000 گە يىتىدۇ . جوڭگو ، ئۇگاندا ، پۇرتورىكوغا ئوخشاش خەتنىسىنى قىلمايدىغان دۆلەتلەردە زەكەر راكى ئەزلەر گىرىپتار بولىدىغان بارلىق راكلارنىڭ ئىچىدە 12% دىن 22% گىچە ئىگىلەيدۇ . ھەمدە ئۇ ئىنتايىن يۇقۇرى نىسبەت .

4- جىنسىي كىسەللىكلەر : تەتقىقاتچىلار شۇنى بايقىدىكى ، جىنسىي مۇناسىۋەت ئارقىلىق ( كۆپىنچە زىنا-پاھىشە ۋە بەچچىۋازلىق سەۋەبىدىن) يۇقىرىدىغان جىنسىي كىسەللىكلەر خەتنىسى قىلىنمىغانلارنىڭ ئارىسىدا ناھايىتىمۇ خەتەر ۋە زور دەرىجىدە تارقىلىدۇ ، بولۇپمۇ ھىرىپىس ، يۇمشاق قىچىشىش ، سىفلىس ، كاندىدا ، گونورىيا ۋە جىنسىي ئەزا خورەكلىرى . بۇ يەردە يەنە خەتنە قىلىشنىڭ ئۇلارنىڭ خەتنىسىنى قىلمىغان قۇرداشلىرىغا نىسبەتەن ئېيتقاندا ، ئەيدىز بىلەن يۇقۇملىنىش ئىھتىماللىقىنى ئازايتىدىغانلىقىنى تەكىتلەيدىغان بىر قانچە ھازىرقى زامان تەتقىقاتلىرى بار . بىراق بۇ خەتنىسى قىلىنغۇچىنىڭ ئەيدىز بار كىشى بىلەن جىنسىي مۇناسىۋەت ئۆتكۈزۈش نەتىجىسىدە ئەيدىز بىلەن يۇقۇملىنىش ئىھتىماللىقىنى يوققا چىقارمايدۇ . خەتنە قىلىش ئۇنىڭ ئالدىنى ئالمايدۇ ، ھەمدە بۇ نۇرغۇنلىغان جىنسىي كىسەللىكلەردىن زىنا-پاھىشە قىلىش ، قالايمىقان جىنسىي مۇناسىۋەت ، بەچچىۋازلىق ۋە باشقا يىرگىنلىك ھەرىكەتلەردىن يىراقلىشىشتىن باشقا ھەقىقىي يولى يوق .

[ بۇنىڭدىن بىز ئىسلام قانۇنىنىڭ زىنا ۋە بەچچىۋازلىقنى ھارام قىلىشتىكى ھىكمىتىنى بىلەلەيمىز . ]

5- خوتۇننىڭ بالاپاتقۇ بويىنى راكىدىن ساقلاش : تەتقىقاتچىلار شۇنىڭغا دىققەت قىلدىكى ، خەتنىسى قىلىنغان ئەرلەرنىڭ خوتۇنلىرى خەتنىسى قىلىنمىغان ئەرلەرنىڭ خوتۇنلىرىغا قارىغاندا بالاپاتقۇ بويىنى راكىغا گىرىپتار بولۇش خەتىرى ئاز .  
[ د. مۇھەممەد بارنىڭ **خەتنە قىلىش** ناملىق كىتابى 76-ب دىن ئىلىندى . ] ھەمدە ئاللاھ ياخشى بىلىدۇ .  
[ پايدىلانغان ماتىرىيال : پروفېسسور ۋاينزۋەل ، ئامرىكا ئائىلە دوختۇرى ژۇرنىلى ، 1991-يىلى ، 41-ساندا نەشىر قىلىنغان . ]  
پېشىۋا مۇھەممەد سالىھ مۇنەججىد